

Na Muralu Bazaly se podílela i VŠB-TUO

17.1.2023 - | Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

„Inspiroval jsem se prehistorickými nástěnnými malbami, což jde vidět i v materiálovém složení barev,“ vysvětluje umělec. Pigmenty se mlely na VŠB - Technické univerzitě Ostrava, na vzniku díla se tak podílely Fakulta materiálově-technologická a Centrum nanotechnologií, jež je součástí CEET VŠB-TUO.

Dílu dominují tři barvy: černá, bílá a červená. „Koksová, nebo chcete-li uhlíková, čern, cihlová červen a vápencová běloba jsou pigmenty používané od prehistorie. Jeskynní nástěnné malby, které se dochovaly, byly malovány právě těmito materiály,“ říká Jan Bogy Lörincz na začátek. Ten se při výběru barev zaměřil na průmyslové a stavební odpady, které rovněž obsahují zmíněné suroviny. „Odkazuji na průmyslový charakter regionu. Testovali jsme materiál z hořící haldy v Heřmanicích, energosádrovec z elektrárny v Třebovicích a další materiály, které rovněž mohly být použity, ale nevyhovovaly především barevností,“ dodává umělec s tím, že průmyslové odpady jsou nadějným zdrojem pro výrobu pigmentů. Nakonec zvítězila koksová čern z právě rekultivovaného území bývalé koksovy Jana Šverma v Mariánských horách, cihlová čern jsou namleté cihly z bývalého dolu Jan Maria na Hranečnicku a vápencová běloba je pravděpodobně z lomu Kotouč ve Štramberku. K surovinám nebylo těžké se dostat, v Ostravě jsou k dispozici na každém kroku ohromná množství.

„Světlostálost by neměl být problém. Uhlík ani pálená hlína v čase nijak dramaticky nemění svou barvu, stejně jako vápenec, pojivo našich pigmentů je průmyslové, silikon-akrylátové,“ vysvětluje Jan Bogy Lörincz. Na malbu bylo využito přes 0,5 tuny barev, ty se mlely na VŠB-TUO. Proces samotné výroby nátěrové hmoty svěřil umělec odborníkům z české firmy ROKOSPOL. „Konzultoval jsem s nimi velikost částic pigmentu, a také možnosti doladění odstínu namletého materiálu. Těžké bylo především doladění cihlové barvy, která kromě mleté cihly obsahuje i stopová množství dalších pigmentů. Výsledný odstín neměl připomínat jednoznačně červenou, oranžovou nebo hnědou. Snad se nám to povedlo,“ říká. S barvami se Janovi pracovalo dobře, překvapila ho jen menší krycí schopnost a specifická hrubší struktura.

Malba se na zeď přenášela v noci pomocí projektoru, který byl umístěn na protější stranu cesty. „Obraz jsme po jednotlivých barvách nasvěcovali, byl to krásný vizuální zážitek,“ usmívá se. Projektor totiž vytváří zajímavé stíny a osvětlované předměty tak získávají zvláštní charakter. „Horší bylo sladění pracovního rytmu s rytmem tělesným. Předpokládal jsem, že budeme první týden svítit a pak už jen malovat, ale zmýlil jsem se. Svítili jsme téměř každou noc a pak dopoledne malovali. Odpoledne se na zdi nahráte na 50 a více stupňů nedalo pracovat,“ přiznává umělec. Hotovo bylo za 27 dní.

Vernisáž proběhla 19. září, její součástí byla i komentovaná prohlídka díla i hymna FC Baník Ostrava, kterou připravila Janáčkova filharmonie. Reakce na malbu jsou různorodé – od úplné negace až po pozitivní ohlasy.

<https://www.vsb.cz/magazin/cs/detail-novinky?reportId=44682>